

Vejledning der styrker unges privatøkonomiske trivsel

Februar 2023

Ved udviklingskonsulent Malene Eskildsen mae@fbr.dk

Og vejleder v. FGU-Skolen Øst Merete Klitgaard

mkl@fgu-skolen.dk

Hvorfor fokus på økonomi i vejledning?

Jeg har mistet
overblikket over
min økonomi...

Jeg får aldrig
sparet op, fordi
jeg ofte fristes
og bruger
dumme penge...

Forbrugerrådet Tænk |

- **Mange unge** har gentagne problemer med at betale deres regninger.
- **Over halvdelen** af unge med betalingsproblemer undlader at tale om deres økonomi, fordi de **skammer sig** over den.
- En **økonomi i ubalance** kan give søvnproblemer, stress og ondt i maven.
- **Unge der bøvler med økonomien** har større risiko for at droppe ud eller aldrig komme i gang med uddannelse

Jeg mangler
altid penge midt
på måneden..

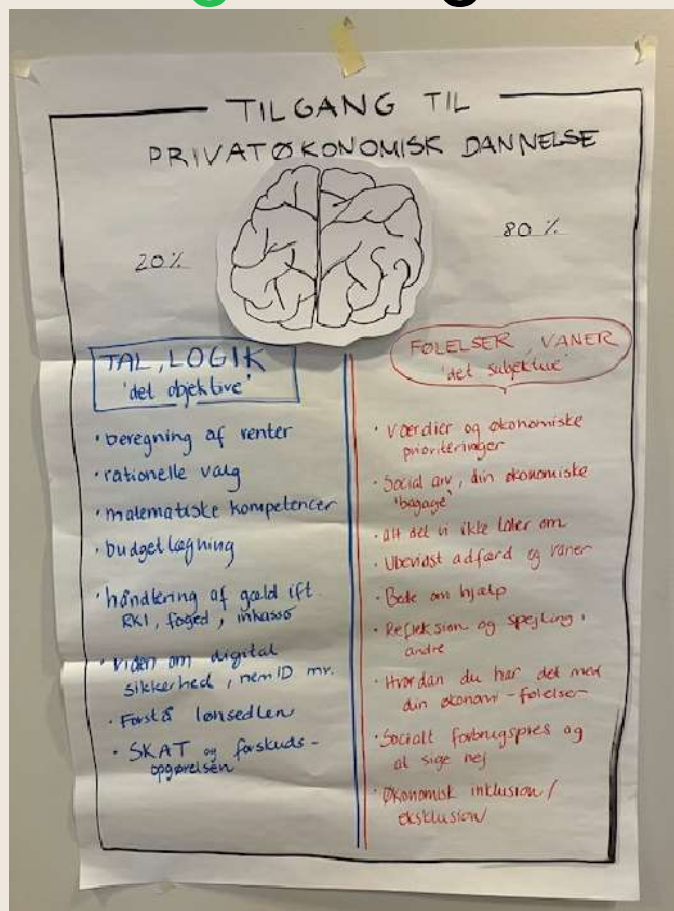
Jeg er tit nødt til
at låne penge af
venner og
familie..

Hvordan får
jeg overblik
over min
gæld?

Slide 2

De to ben i privatøkonomisk trivsel

- mere end **budgetter** og **renteberregning**

Tal om økonomi på ungdomsuddannelser

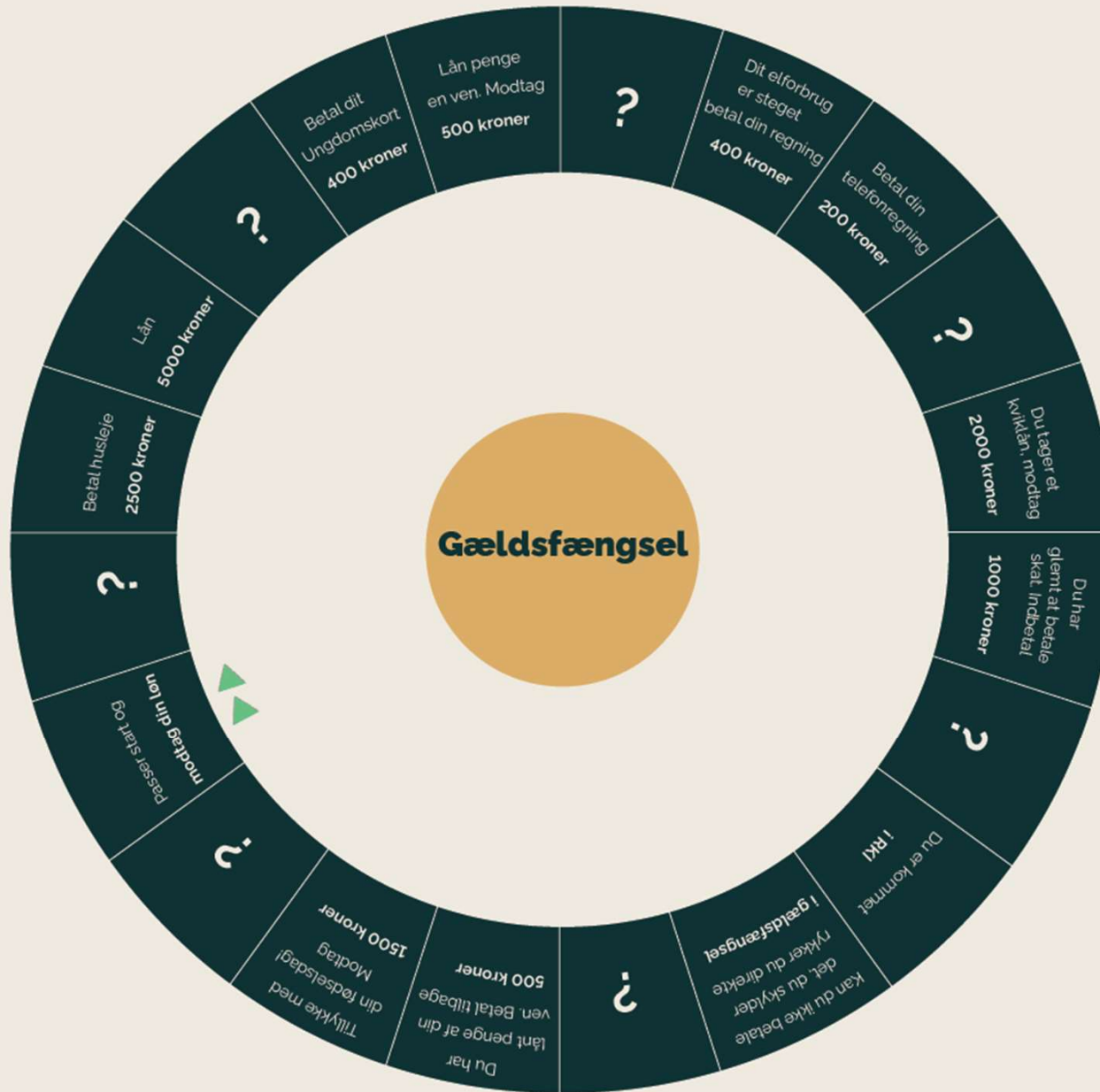
Forbrugerrådet Tænk og TrygFonden har udviklet en række dialogredskaber og øvelser, for at starte samtalen med unge om økonomi, forbrug og gæld.

Materialerne er gratis.

Tal med unge om

Materialer fordelt på tema

Gældsfængsel

Godt at vide om budget,
skat, konti og gæld...

Budget &
overblik

Hav 2 konti – og også gerne en opsparing

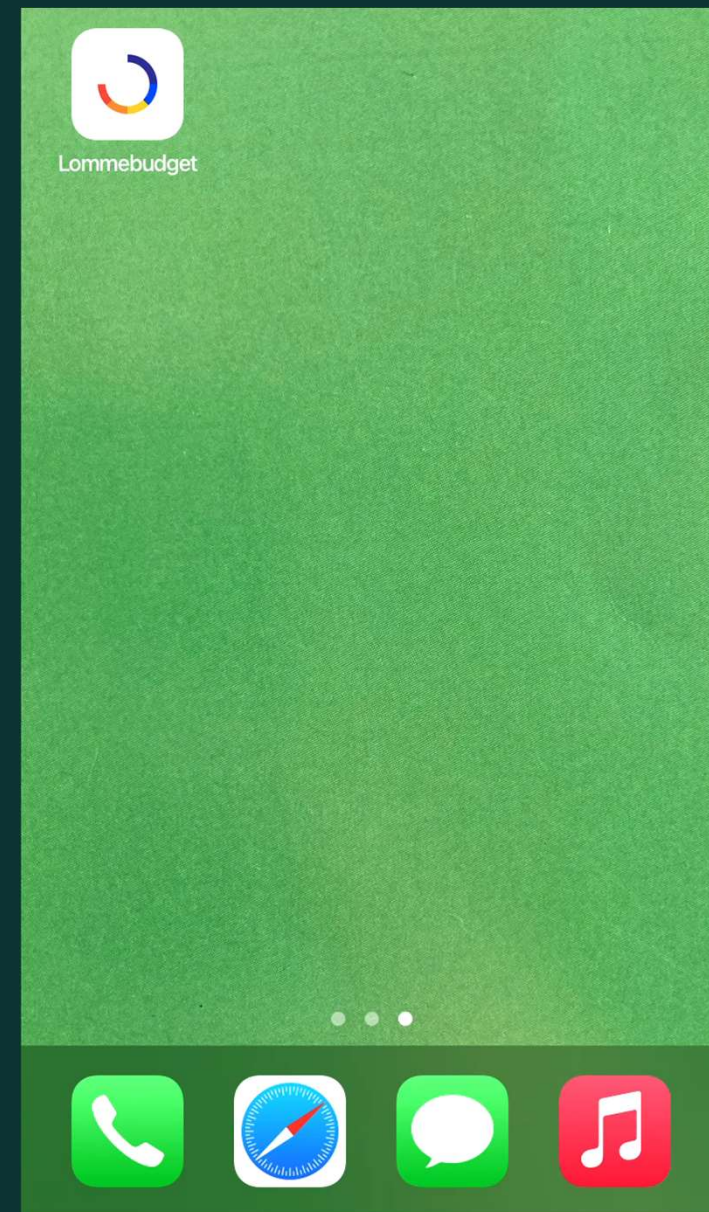

Budget & overblik

Beregnere og værktøjer til din privatøkonomi

Brug disse beregnere som en hjælp til at styre din økonomi bedre.

Budgetskabelon >	Dit Økonomiske Livshjul >	Lommebudget >
Feriebudget >	Babybudget >	Bryllupsbudget >
Hvem arver dig? >	Din gældsplan >	Julebudget >
Find pengeslugerne >	Test din indkøbskurv >	

Budget &
overblik

SKAT

Budget & overblik

Forskudsopgørelse

2021 2020 Tidligere

Skattekort (gældende fra 1. januar 2021)

Trækprocent: 37 %

Fradrag pr. md./14 dg.: 3.145 kr. / 1.451 kr.

[Se beregning \(pdf\)](#)

Udskriv
PDF

Forventet økonomi i 2021

Social pension

(305) ?

231.972 kr. /år

Underholdsbidrag til tidligere ægtefælle og børnebidrag

(411) ?

15.036 kr. /år

Tryk på lommeregneren for at rette i feltet

⊕ Oftest tilføjede felter

▶ Nyt job

▶ Arbejdsløs/fleksjob

▶ På pension/efterløn

▶ Egen virksomhed/udlejningsejendom

▶ Kørselsfradrag

Budget & overblik

Årsopgørelse			
2020	2019	2018	Tidligere
Resultat af årsopgørelsen			
Du skal have penge tilbage: 1.792 kr.			
Du får ikke din overskydende skat udbetalt med det samme, fordi vi først skal undersøge om du har gæld, som du skal betale først. SKAT sender et brev, hvis vi bruger beløbet til at dække gæld med og sætter evt. resterende beløb ind på din Nemkonto, når afklaring er sket.			
Vær opmærksom på			
▼ Du skal rette fejl i beløbene			
Vi har fået oplysninger om, at du har haft renteudgifter, men vi har ikke taget beløbet med. Det skyldes, at du ikke kan få fradrag for renteudgifter, hvis du ikke har betalt de renteudgifter, der forfaldt til betaling i 2013. Hvis vores oplysninger indeholder renter, som du kan få fradrag for, skal du selv oplyse beløbet i rubrik 44. Du kan se vores oplysninger under Skatteoplysninger.			
Rubrik 348 Vi har fået oplysninger om, at du har haft renteudgifter, men vi har ikke taget beløbet med. Det skyldes, at du ikke kan få fradrag for renteudgifter, hvis du ikke har betalt de renteudgifter, der forfaldt til betaling i 2013. Hvis vores oplysninger indeholder renter, som du kan få fradrag for, skal du selv oplyse beløbet. Du kan se vores oplysninger under skatteoplysninger.			
Indkomster og fradrag			
Personlig indkomst			
▼ Pensioner, dagpenge, stipendier mv.			170.826 kr.
Kapitalindkomst			
▼ Renteudgifter pengeinstitut			-58 kr.
▼ Renteudgifter offentlig gæld			-209 kr.
Ligningmæssige fradrag			
▼ Underholdsbidrag til tidl. ægtefælle, børnebidrag			-13.488 kr.

Lån & gæld

GÆLD

Lån & gæld

Offentlig gæld

- SU
- Børnepenge
- Skattegæld
- Bøder (fx tog, trafik)

Privat gæld

- Huslejerestance
- Køb nu, betal senere (ViaBill, Klarna)
- Kontante forbrugslån (fx 'kviklån', online)
- Kassekredit og overtræk (bank)
- Venner/familie-lån
- Facebook-lån
- Afbetalingsordninger (fx TV, telefon)
- Billån
- Kreditkort (fx Mastercard)
- Kontokort (til fx tøj, butikskæde, tankstationer)
- Regninger (fx telefon, forsyningselskab)
- Bøder (fx parkering)

Hjælp til
selvhjælp

LIFE HACKS TIL EN ØKONOMI I BALANCE

FÅ DET RIGTIGE UDBETALT

- Tjek din lønseddel. Der kan være fejl i fx antal timer el. tillæg
- Ret i din forskudsopgørelse, så du får det rigtige udbetalt.
- Ring til Skat - de vil gerne hjælpe dig (72 22 28 28)

VÆR AKTIV: RÆK UD OG RING OP

Både skat, gældsstyrelsen, banken og kreditorerne vil oftest gerne finde en løsning der kan fungere.

RÆK UD

- Snal
- Ring

LAV REGLER TIL AT STYRE DIT FORBRUG

- Jeg laver indkøbsliste, før jeg handler, og handler kun to gange ugentligt
- Når jeg får lyst til at bruge penge, jeg ikke har planlagt, venter jeg til i morgen med at købe
- Jeg fordeler mit rådighedsbeløb ud per uge

"Hej. Jeg er ved at skabe overblik over min økonomi. Kan du hjælpe mig med at..."

- Få et overblik over min gæld?
- Starte en afdragsordning?
- Få udskudt en betaling/gebyr*?

Gældsstyrelsen: 70 15 73 04

- Udfylde min forskudsopgørelse
- Forstå min årsopgørelse
- Betale manglende skat

SKAT: 72 22 28 28

- Finde en (bedre) løsning på min afbetaling?
- Få et overblik over min gæld til banken?
- Undersøge om det er muligt med henstand eller afdragsfrihed i en periode?

Kreditor

- Skabe overblik over min økonomi?
- Tjekke min e-Boks/åbne mine breve?
- Ledsage mig til individuel økonomirådgivning?
- Få ro i maven over min økonomiske situation?

Familie, venner, netværk

Hvem er Forbrugerrådet Tænks Økonomi- og Gældsrådgivning?

- Forbrugerrådet Tænk har ydet landsdækkende, gratis og **uvildig** økonomi- og gældsrådgivning siden 2010
- Den gældsramte, dennes økonomi og **interesser** er vores **fokus**
- Gennem vores partnerskab med Trygfonden, Plus på kontoen, arbejder vi med at forebygge gældsproblemer blandt unge. Find materialer til vejledning og undervisning på www.gæld.tænk.dk/til-skoler
- Book tid til rådgivning på www.gæld.tænk.dk

FORBRUGERRÅDET TÆNK

**ØKONOMI- OG
GÆLDSRÅDGIVNING**

Individuel økonomi- og gældsrådgivning

Hvad kan du forvente?

Du vil sammen med to frivillige rådgivere i fællesskab få skabt et overblik over din økonomi:

- Hvad er dine bekymringer? Har du lån og gæld?
- Hvad skal der til for at forbedre din situation? Hænger du fast i fortiden?
- Hvad kan du selv gøre? Hvad kan vi gøre sammen?

Samtalen varer en time, og ofte er det en god ide at mødes igen.

Hvad skal du tage med?

- NemID eller MitID, så rådgiverne evt. kan hjælpe dig med skat.
- Evt. budget eller en liste med kreditorer
- Du er velkommen til at tage et familiemedlem, en ven eller en bisidder med

Tal med unge om økonomi
Find hjælp og inspiration
her:

www.pluspaakontoen.dk

www.gæld.tænk.dk

www.rådtilpenge.dk

FORBRUGERRÅDET TÆNK

**ØKONOMI- OG
GÆLDSRÅDGIVNING**

Ekstramateriale

Dialogkort der også kan fås som en survey

https://docs.google.com/document/d/1WAwC8izn2X2g_mkLnipUOb3Lypu2XDwkHJUipb27Qmg/edit?usp=sharing

Gruppevejledning

https://docs.google.com/presentation/d/1U1K87NT7_szRKicNyuZjDBui_KnHpTG0vbwSw0MVAMc/edit?usp=sharing

Spil om økonomi

https://docs.google.com/presentation/d/1Kfa5EBg0w7eMHj-R6kdntP1_A5zIVDWMYnpjYppZU-A/edit?usp=sharing